

ATATÜRK DÖNEMİ İNKILÂPLAR

EĞİTİM ve KÜLTÜR ALANINDA YAPILAN İNKILÂPLAR
TEVHİD-İ TEDRİSAT KANUNU – 3 MART 1924
⇒ Halifelğin kaldırıldığı gün yapılan yeniliklerdendir. ⇒ Tüm eğitim kurumları MEB'e bağlandı. ⇒ Eğitim ve öğretimde birlik sağlandı. ⇒ Bu kanundan sonra çağın gerisinde kalan medreseler kapatılmıştır. ⇒ Milliyetçilik, Halkçılık, Laiklik, İnkılâpçılık ilkeleri ile ilgilidir.
MAARİF TEŞKİLATI KANUNU
⇒ Bugünkü Milli Eğitim Bakanlığının oluşmasını sağlayan kanundur.
HARF İNKILABI – 1928
NEDENLERİ; → Arapçanın, Türkçenin dil ve ses yapısına uygun olmaması. → Türk dilinin okunup, yazılmasının kolaylaştırmak istenmesi. → Eğitim ve öğretimin buna bağlı olarak yaygınlaştırmak istenmesi. → Eğitimin modern ve çağdaş bir yapıya kavuşmasının istenmesi. SONUÇLARI; → Okuma yazma kolaylaştı ve arttı. → Arapçanın Türkçe üstündeki etkisi azaldı. → Çağdaşlaşma yolunda önemli bir adım atıldı. NOT: Milliyetçilik ve İnkılâpçılık ilkeleri ile ilgilidir.
MİLLET MEKTEPLERİ – 1928
Okuma yazma bilmeyen okul çağı dışındaki yetişkinlere (16-45) yeni harfleri öğretmek için açılan kurumlardır. NOT: Milliyetçilik ve İnkılâpçılık ilkeleri ile ilgilidir.
HALKEVLERİNİN AÇILMASI – 1932
Halka okuma yazma öğretmek ve meslek sahibi yapmak amacıyla kurulmuştur.
TÜRK TARİHİ KURUMU – 1931
📖 Türk tarihini derinlemesine araştırmak 📖 Türklerin dünya medeniyetine katkılarını araştırmak 📖 Tarih öğretimini gerçek kaynaklara dayandırarak yapmak için Atatürk döneminde kurulmuştur. 📖 Milliyetçilik ilkesi ile ilgilidir.
TÜRK DİL KURUMU – 1932
☑ Türkçeyi yabancı dillerin etkisinden kurtarmak. ☑ Türkçeyi milli bir dil haline getirmek. ☑ Türkçenin bilim dili olmasını sağlamak. ☑ Türkçeye yeni kelimeler kazandırmak. ☑ Türkçenin zenginliğini ortaya çıkartmak amacıyla kurulmuştur. ☑ Milliyetçilik ilkesi ile ilgilidir.

Atatürk Döneminde Eğitim İle İlgili Bazı Çalışmalar
1) 1933'te Üniversite Reformu yapıldı. Darülfünun, İstanbul Üniversitesine dönüştü. 2) Sanayiinefise Mektebi 1928'de Güzel Sanatlar Akademisine dönüştü. 3) 1935'te Dil – Tarih – Coğrafya Fakültesi kuruldu. 4) 1933'te Yüksek Ziraat Enstitüsü kuruldu. 5) 1934'te Milli Musuki ve Temsil Akademisi kuruldu. 6) Siyasal Bilgiler Fakültesi açıldı. 7) 1926 Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü açıldı. 8) 1925'te Ankara Hukuk Mektebi açıldı. NOT: Köy Enstitüleri Atatürk döneminde kurulmamıştır.

EKONOMİ ALANINDA YAPILAN İNKILÂPLAR
İZMİR İKTİSAT KONGRESİ – 17 ŞUBAT 1923
Amaç: Yeni Türk devletinin ekonomi politikasını belirlemek. Yani Milli Ekonomiye oluşturmak.**** Her meslek grubundan insan katılmıştır. Bu kongrede MİSAK-ı İKTİSADİ kararları alınmıştır. Bu kararlara göre; ⇒ Makineli tarım geliştirilecek ⇒ Üretici korunacak ⇒ Çiftçilere kredi temin edilecek ⇒ Milli bankalar kurulacak ⇒ Teknik elemanlar yetiştirilecek ⇒ Özel girişimciler desteklenecektir. Ancak burada alınan kararların çoğu başarılı olmadı. Bu durumun nedeni ise; 1) 1929 Dünya Ekonomi krizinin çıkması 2) Özel sektörün ekonomiye yönetememesi 3) Yetişmiş iş gücünün yeterli olmamasıdır. Hal böyle olunca Ekonomiye yönlendirmek için devlet ekonomiye etkin olarak müdahale etmek zorunda kaldı. Devletin ekonomiye yönetmesine DEVLETÇİLİK denir. → Yukarıda sayılan üç neden Devletçilik ilkesinin ortaya çıkmasının nedenidir. ***İzmir İktisat Kongresi ve Misak-ı İktisad-i Kararları Milliyetçilik ilkesi ile ilgilidir.***

EKONOMİ ALANINDA YAPILAN İNKILÂPLAR
TARIM ALANINDA YAPILAN ÇALIŞMALAR
☑ 1925 yılında Aşar vergisi kaldırıldı. → HALKÇILIK ilkesi ☑ Makineli tarım özendirildi. Tohum ıslahı yapıldı. ☑ Köylüye ucuz tohum ve gübre dağıtıldı. ☑ Tarım Kredi Kooperatifleri kuruldu. ☑ Ziraat Bankası geliştirildi. Çiftçiye krediler verildi. ☑ Ziraat Enstitüsü açıldı. ☑ Toprak reformu yapılmak istendi. Bu reforma göre topraksız yoksul köylüye toprak verilmek istendiyse de başarılı olunamadı.

EKONOMİ ALANINDA YAPILAN İNKILÂPLAR
TİCARİ ALANDA YAPILAN ÇALIŞMALAR
☑ Yabancı şirketler satın alınarak milleştirildi. ☑ 1926 yılında Kabotaj Yasası çıkartıldı → Milliyetçilik ❖ Bu yasa ile Türk denizlerinde ve tüm kara sularında işletme hakkı Türklere ait oldu. ❖ Deniz işletmelerine kredi sağlamak için 1937'de Denizbank açıldı. ☑ 1924'te İş Bankası kuruldu → ilk özel bankamız. ☑ 1930'da Merkez Bankası açıldı

EKONOMİ ALANINDA YAPILAN İNKILÂPLAR
SANAYİ ALANINDA YAPILAN ÇALIŞMALAR
☑ 1927'de Teşvik-i Sanayi Kanunu çıkartıldı. Amaç: Özel sektörü sanayiye özendirmektir. Bunun için Sanayi ve Maadin Bankası açıldı. Devletçilik Çalışmaları 1) 1933'te 1. Beş yıllık Kalkınma Planı hazırlandı. 2) Bursa, Kayseri, Malatya'da dokuma fabrikaları açıldı. 3) Paşabahçe Cam fabrikası açıldı. 4) İzmit'te kağıt fabrikası açıldı. 5) 1935'te MTA (Madenleri araştırmak) için kuruldu. 6) MTA'nın ihtiyaçları için Etibank 1935'te kuruldu. 7) 1933'te Sümerbank kuruldu 8) II. Beş yıllık kalkınma planı hazırlandı. Ancak 2.Dünya savaşı nedeniyle uygulanmadı***